

det andet Thing. Jeg skal visselig ikke tage Bevillingssystemet i Forsvar; jeg har aldrigyndet det, og jeg kan i denne Henseende aldeles henholde mig til de Uttringer, som den ærede Landstingsmand fra Falsler (Stampe) har citeret som mine under Sagens første Behandling. Men jeg maa tillade mig at gjøre den ærede Landstingsmand opmærksom paa, at saaledes som Forholdene dengang vare, uagtet jeg har overordentlig Meget imod Bevillingssystemet, fandt vi os dog i at opretholde Bevillingssystemet i Loven saaledes, som den kom fra os til det andet Thing; vi opretholdt det for et Tidsrum af 10 Aar, vel ikke i saa stor Udstrækning som nu, men vi opretholdt det dog. Vi give nu en noget større Tilladelse til at udstede Bevillinger til Møllebrug i Kjøbstæderne end den, der før fandt Sted; thi det maa vel erindres, at ogsaa Bevillinger til Mølleanlæg, grundede paa Mølletrang, ere en Bevillingssag. Det stod til Regjeringen, hvis den fandt, at der var Anledning dertil, da ikke at give Bevilling til Mølleanlæg. Den ærede Landstingsmand, til hvem jeg sidst sigtede, sagde ogsaa, at der stod imellem Linierne, at enhver Næringsbruger skulde have Ret til at formale til Brug i egen Næringsdrift; men det staaer der ingenlunde imellem Linierne. For det Første skal jeg bemærke, at med Hensyn til Landet er Forholdet aldeles usforandret, idet de Næringsdrivende paa Landet ikke kunne faae Tilladelse til at male for deres eget Næringsbrug, og det staaer — det troer jeg, den ærede Landstingsmand vil indrømme mig — altsaa ikke imellem Linierne for Landets Bedkommende. Der staaer i Forslaget, saaledes som det er kommet fra Folkethinget til os, at den hidtil bestaaende Afgang for visse Næringsbrugere til at erholde Tilladelse til at formale til Brug i egen Næringsdrift skal vedblive; men det maa vel erindres, at den hidtil bestaaende Afgang kun var en saadan, at Regjeringen kunde kun meddele Tilladelse til Mølleanlæg i Kjøbstæderne, men ikke paa Landet. Altsaa kan der ikke staae for Landets Bedkommende imellem Linierne, at de Næringsbrugende der skulle have Lov til at male til Brug i egen Næringsdrift, og det staaer der heller ikke for Kjøbstædernes Bedkommende. Der staaer, at Regjerin-

gen skal have Tilladelse til at meddele visse Kjøbstæborgere — for at jeg skal omskrive, hvad der staaer i Paragraffen — Ret til at formale til Brug i egen Næringsdrift. Man skulde virkelig troe, naar man hører saadanne Uttringer som dem, at enhver Næringsbruger faaer nu Lov til at male til Brug i egen Næringsdrift, at der var foregaaet store Forandringer i det Bestaaende, og at nu var der ikke mere den mindste Beskyttelse for Møllerne; men disse Ord, der nu ere indførte i Paragraffen, hjemle ikke engang saamegen Frihed, som der hidtil har bestaaet, men kun en Deel af denne Frihed. Forresten er det ogsaa en Fordeel, som jeg ikke troer tidligere er bleven omtalt, men som dog virkelig ogsaa er af nogen Betydning, at Møllerne kunne, naar Forholdene forøvrigt ere derefter, faae Tilladelse til at brænde og brygge; det kunde de ikke før. Brændeviinsbrænderne og Bryggerne ville i Kjøbstæderne, naturligviis med Ministeriets Samtykke, kunne faae Tilladelse til at male, det er vistnok sandt; men det er, som jeg har anført, ikke Andet, end hvad der hidtil har gjældt. Men nu kunne Møllerne ogsaa faae Tilladelse til at brænde og brygge, og det kunde de ikke før, og det er altsaa virkelig en Fordeel. Jeg veed meget vel, at det er kun Bestemmelsen i Forordningen 1ste Februar 1797 § 359, der er hævet, og at der ogsaa finder Indskrænkninger Sted med Hensyn til Sammenlægningen af flere Næringsveie, men det er Noget, som ikke vedkommer os her, og som gjælder ialfald ligesaagodt for Bryggere og Brændeviinsbrændere som for Møllerne. Den Forandring, der er foregaaet i den første Deel af § 2, er i Grunden en Redactionsforandring; deri maa jeg give den høitærede Indenrigsminister Ret. At der kan disputeres, om en Redactionsforandring er heldig eller uheldig, vil jeg gjerne indrømme, men det er vistnok langt fra, at alle Redactionsforandringer i de Love, vi have vedtaget, og vel ogsaa i de Love, som fremsendes ville blive vedtagne, ville kunne siges at være heldige. Jeg troer at kunne paa vise i de Love, vi have vedtaget idag, flere Redactionsforandringer, der efter min Overbevisning ere lidet heldige, og jeg troer dog ikke, at dette vilde have været nogen tilstræk-